

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona štev. 188.

Abolicionizem.

Včeraj smo povzeli iz „Tagespost“ kratak opis, kako grozne razmere so vladale v nesramni hiši v Ljubljani. Podla židinja je pod javnim varstvom gojila sužnje. Vse je molčalo! Leta prej so se navedena dejstva javno vedela; sodišče je imelo dopise v tem zmislu v rokah. Brez dvojbe je o tem vedel tudi baron Hein. Nič se ni zgodilo. Ko je bil škandal že preko vseh mej, se za nekaj časa hišo zaprl, da so ji pod novim imenom, a s starim značajem zopet podelili oblastno dovoljenje.

Spominjamo se, kako je završalo med Ljubljancani, ko jim je naklanjal prvič Hein dobroto v Zvonarskih ulicah. Nad 10 000 podpisov je pokrivalo protest proti temu. Nič ni pomagalo. Ciniške odgovore so čuli možje, ki so osebno posredovali. Najbolj ciniški je bil tisti, ko se jim je dejalo, da bi upor proti nesramni hiši povečal napade na duhovstvo. Smešno! Kakor da bi bili ti napadi kaj neprikladni šču deželne policije!

Imeli smo razvito suženjstvo in ga še imamo. S stališča pravosti molčimo danes. Naša vladajoča javnost in njena terorizirana svojat nima zmisla za to. A tega pa ne moremo verjeti, da bi ljubljansko prebivalstvo tako globoko padlo in brez ugovora trpelo suženjstvo v svoji sredi. Kdor molči, je skriv!

Ženska, ki se zgubi in prodaja, je revca, a javna oblast nima pravice zahtevati od nje, da postane sužnja. Kje je kaj liberalcev v Ljubljani? Kje je še kaj ljudi, ki jim je mar osebna svoboda? Ko je krog l. 1860. Angleška reglementirala prostitucijo na tak način, kakor je v Ljubljani, se je našel odpor. Slabotna žena, plemenita, globoko religiozna Josipa Butler je stopila gibanju na čelo. Sikale so zakotne hijene; z vso nesramno podlostjo so se vrgle proti nji in njenim pristašem, a pričetni boj ni odnehal. Požrtvovalnih mož in žena se je našlo toliko, da so kmalo vzdramili celo državo. Svoj čas so se velikodušni Američani uprli suženjstvu in se imenovali abolicionisti. Po vsi Ameriki se je razširila njihova organizacija in zmagali so.

Josipa Butler je povzela to ime in pod naslovom abolicionizma je pričela sveto križarsko vojsko proti nesramnim hišam. Leta 1875. je bila cela Angleška polna abolicionističnih društev. V kratkem je šlo na zbornico 18.086 abolicionističnih peticij z 2.657.348 podpisi.

L. 1886. so abolicionisti na angleškem popolnoma zmagali. V svoji „Zgodovini križarske vojne“ opisuje Butler boj in zmago. Tudi po drugih državah je zavrelo. Že leta 1877. je zboroval v Genfu mednarodni abolicionistiški shod. Na podlagi nepobitnih dokazov se je utemeljevalo, da nesramne hiše ne omejujejo niti prostitucije, niti grdih bolezni, pač pa naravnost pospešujejo kupčijo z dekleti in uvajajo pravo suženjstvo. Povsod so se pokazali enaki pojavi: nesramno izkoriščanje nesrečnih žrtev pod varstvom podkupljene policije. Marsikje so abolicionisti zmagali tudi izven Angleške. — Zveza nemških ženskih društev je izdala v tem oziru nedavno zanimivo knjižico Spisala jo je Katarina Scheven v Draždanih (Ueber das Bordellwesen) Tam pravi, da so take hiše med 162 nemškimi mesti same v trinajstih. — A tam se tudi javno mnogo dela proti temu. Imenovana Scheven ureja list „Abolitionist“, ki se samo s tem peča. Pomaga ji zlasti zdravnik dr. Blaschko s svojima listoma: „Zeitschrift für Bekämpfung der Geschlechtskrankheiten“ in „Mitteilungen der Deutschen Gesellschaft zur Bekämpfung der Geschlechtskrankheiten“. Cela vrsta malih knjižic pojasnjuje to vprašanje. Protestantje in katoličani imajo mnogo zavodov, kjer sprejemajo padle revice. V zavodih nemške evangelijske cerkve je bilo do l. 1900. 27.127 takih oseb. Heilsarmee ima 115 zavetišč. — Po zadnjem poročilu se je notri sprejelo 22 500 deklet in žen. Krog 70 odstotkov se jih je rešilo.

Pri nas ni nič! Liberalna nemška ženska zveza je pred 18 leti vložila peticijo na državni zbor v tem oziru. Storilo se seveda ni niti trohice. Naša birokracija je topa in to kar ves drugi svet s studom zameta, pobira in brani. Pri teh ljudeh, ki so v vseh ozirih spravili Avstrijo ob veljavo, je doma edino le kotarijski cinizem. Kaj jih briga, da pomeni nesramna hiša za nesrečna člo-

veška bitja, ki so v njih grob duši in telesu brez nadeje, brez rešitve.

Škandal Löwy smo doživeli. Vsa naša javnost je govorila o njem. Sedaj se nadaljuje in vse je tiho. Ali je res sedaj vladajoča stranka tako propadla, da nima niti čuta več proti oblastno zajamčenemu suženjstvu?

Rusko-japonska vojska.

Steselj.

Iz Port Arturja poročajo 11. t. m.: Stesljeva rodbina odpotuje danes preko Nagasakija v Rusijo. Ko bo obravnavala končana, bo Steselj odšel v Italijo, kjer bo dalje časa bival ob Gardskem jezeru. Njegovo zdravje je zelo oslabiljeno. — V peterburških krogih smatrajo slavljenje Stesljevo za pretirano. Posebno hudo mu zamerijo, ker pri brambi trdnjave ne omenja nikdar generala Smirnova. Nadalje trde, da je bil prava duša brambe general Kondratenko, ki je bil v decembru ubit.

Car za vojsko.

„Echo de Paris“ poroča iz zanesljivega peterburškega vira, da je car na sestanku generalov izrazil svoj trdni sklep, da se vojska s celo silo nadaljuje. O pogajanjih ne more biti govora.

V Mandžuriji.

Iz Tokia poročajo, da je ob Šahu opaziti podvojeno delavnost Rusov. Iz tega se da sklepati na skorajšnje važne dogodke. „Novoje Vremja“ poroča iz Mukdena: Japonci utrjujejo neumorno svoje postojanke. Ruski ogledniki so opazovali, da spravljajo Japonci na svoje nove pozicije velike obležne topove, ki so jim tako dobro služili pred Port Arturjem. Na zahodni fronti je slišati silovito topniško streljanje. Med japonskimi konji je razširjena smrkvost.

Iz Tokia poročajo: Rusi zbirajo močna ojačenja nasproti levemu japonskemu krilu ob Sahu. Posebno se to vrši pri Hajčanu, kjer je zbranih 18.000 Rusov.

Kuropolitkinove sile.

Iz Peterburga poročajo baje iz dobro poučenih krogov, da so višji vojaški krogi zelo pesimistični ter od bližajočih se bojev ne pričakujejo zboljšanja. Mobilizacija se vrši v vedno večjem obsegu. Vodivni vojaški krogi delajo z vedno večjo nestrpnostjo. Le v numerični premoči uvidijo rešitev. Četrty voj je že popolnoma došel v Mukden. Tretja in četrta strelska brigada se ravno prevaža. Ravnokar je došlo car-

jevo povelje, da se mobilizuje 100 rezervnih bataljonov po 1000 mož. Skupaj bo dobil Kuropatkin do srede marca 200.000 mož pojačenj.

Admiral Dubasov za mir!

Admiral Dubasov, član hulske komisije, je pooblastil urednika „Echo de Paris“ za sledečo izjavo: „Jutri bo 14 dni, ko sem carju predložil projekt za reformo mornarice, ki ga je monarh obljubil dati pročitati ministrskemu odboru. Da se dovrše dela, ki sem jih predlagal, potrebujemo 20 mesecev. Namen je, da si zagotovimo nadvlado na morju. Naša nekdanja pomorska moč na vzhodu je v razvalinah. Tudi, ko dobi Roždestvenski tretje brodogve, ne more začeti ničesar važnega. Mogoče je, da Kuropatkin kaj namerava na Koreji, toda predvsem moramo misliti, najsitudi trpi naš narodni penos na blagor domovine. Jaz sodim, da se bližamo miru. Port Artur in od Japoncev zasedeni deli Mandžurije ostanejo Japoncem. Toda ta mir more imeti le značaj provizorija. Ko bomo imeli močno brodogve potem se prične re- vanž z vsemi trumfi v naših rokah.“

Roždestvenskemu na pomoč.

Kakor poroča Reuterjev urad iz Sandakana 11. t. m., sta 7. t. m. došla dva parnika s premogom za rusko brodogve v Labuan. (Na severozahodni strani Bornea.) Isti urad poroča iz Port Saida, da je rusko brodogve zapustilo luko 11. t. m. ob 10. uri popoldne. Ladje so jemale premog, živež in blago. En ruski rušilec je pri vhodu v luko zadel v premogovno ladjo, ki se je potopila.

Japonci proti baltiškemu brodogvu.

Kakor poroča Reuterjev urad iz forta Louis na otoku Mauritius dne 10. t. m., je ondi razširjena vest, da se nahaja japonsko brodogve pri otoku Diego Garcia. (Ta otok je severovzhodno od Madagaskarja in južno od Cejlona.)

Skrydlov

je 11. t. mes. odpotoval iz Vladivostoka v Peterburg.

4000 bomb

je padlo v Port Artur od onega dne, ko so Japonci vzeli „203 m grič“.

Japonska proti Francoski.

„Echo de Paris“ izjavlja nasproti demitiji japonskega poslanika v Parizu, da objavljeno poročilo bivšega japonskega ministrskega predsednika barona Kodame temelji na resnici. List priobčuje danes drugi del poročila, v katerem se glasi, da mora Kitajska nasproti francoski Indo-

LISTEK.

Pismo s Kitajskega.

(O. Veselko Kovač, apost. misijonar.)

XIII.

Tsinanfu, 29. nov. 1904.

Japonski narod gotovo ni brez lepih lastnosti. Vendar se te tako neumno pretiravajo, da mora vsak količikaj razsoden človek zmagati z glavo, ko bere razne opise, s katerimi preplavljajo oboževalci Japoncev neštene časnike. V tem splošnem hvalisanju le redko kdo opazi tudi kaj slabega na rumenokožcih. In vendar to ni težko. — V zadnjem pismu sem trdil, da so Japonci zlasti na tri grde lastnosti vzeli patent; to so: lažnjivost, zvičajnost in pa ošabnost. Svojo trditev glede na prvi dve lastnosti sem že podprl s subimi dejstvi. Ostal sem dolžan dokaz še glede na zadnje svojstvo. — Poglejmo torej nekoliko v japonske časopise. V njih se zrcali brezmejna ošabnost v polni luči.

V svoji nadutosti je pisal „Kokumin“ — skoro najvplivnejši in, reči moramo,

med vsemi še najrazsodnejši časnik — nekaj dni po zavrtnem napadu na Port Artur: „Ker je Rusija premagana in se je pokazalo, da proti nam nič ne zmora, prizadeva se nas pri drugih državah sumničiti, češ, da smo se pregrešili proti mednarodnemu pravu. . .“ Z velikim patosom potem pozivlja Japonce: „Proti ruskim sirovim in krutim dejanjem postaviti moramo svoja pravična dejanja, ruskim zvičajem in lažnjivim izjavam slediti morajo naše resnične. Ni treba razkrivati svetu ruskih zaničljivih sredstev, razkrila se bodo sama. Maščevati se nad sovražnikom z resnico in pravico — je najboljša plačilo.“

Meseca majnika je bila v Tokiu velika skupščina, katere so se udeležili Japonci brez razlike na veroizpovedanje v obilnem številu. Na shodu, ki je zboroval v buddhiških prestorih, govorili so — seve v prilog Japoncem — celo odposlanci raznih protestantskih ločin. Tu se je posebno povdarjalo, da se Japonska vojskuje za omiko, pravico in humaniteto. Posebno hvalo in priznavanje je žel na tem shodu župan stol-

nega mesta, baron Kozaki, ki je dejal: „Japonci imajo samo eno zaprto pristanišče, namreč — Port Artur.“

Da, Port Artur! Ž njim so se Japonci britko, lahko rečemo, usodepolno uštel. Mislili so, da bodo imeli ondi take lahko delo, kakor pred devetimi leti, ko so s par strelji prepodili iz njega strahopetne Kitajce. Celemu svetu je znana hrabrost in slepa pokorščina ruskega vojaka. Toda japonski vojak se je učil v vojaških šolah prezirati Rusa kot strahopetca. Zato se ni čuditi, da so celo visoki vojaški krogi računali s hitrim padcem Port Arturja. Najprej so mislili, da bo zato zadostovalo brodogve. Ko se jim je ta poizkus korenito izjalovil, izkrcali so tam nad stotisoč broječo armado, do duše prepričani, da bodo imeli čez dober teden trdnjavo v rokah. Ko stvar ni šla tako hitro izpod rok, in so prihajala od Port Arturja poročila o velikanskem izgubah Japoncev, začeli so japonski časopisi resno razmetrivati vprašanje, ali bi ne bilo bolje pozvati portarturskega poveljnika Steslja, da se pod kolikortoliko čast-

nimi in ugodnimi pogoji uda. Na ta način bi bilo namreč konec brezpotrebne klanju. Tem razmetiranjem pristavi časnik „Jiji“ v prav japonski ošabnosti: „Ako bi bili mi v Port Arturju, bi Rusi nikdar ne smeli kaj takega pričakovati od nas. Toda Rusi gledajo bolj na dobiček, kakor na čast. Ako se jim vsa stvar pokaže v pravi luči, bi se bržkone udali.“

Znano je, da je bil japonski major dvakrat v tej zadevi pri Steslju. A obakrat je dobil od njega lakonski odgovor: „Trdnjavo bomo branili do zadnjega moža!“

Preziravši svojega nasprotnika in zanašaje se preveč na svoje vojake, prerokoval je celo mikado (japonski cesar), da bo vihral v Port Arturju 24. avgusta japonski prapor. Seveda so njegovi vojaki napeli skrajne moči, da bi se uresničila prerokba njih vladarja. Minil je določen dan, in njegove veličanstvo si je pošteno zaslužilo naslov krivega preroka.

(Konec prih.)

kini igrati isto vlogo, ko Koreja nasproti Rusiji. V 1. 1910. bodo v Indokini dovršene železnice in tedaj bo francoska Indokina vredna, da jo zasedejo.

General Steselj ne pride pred vojno sodišče.

„Daily News“ poroča in Petrograda: Na carjev ukaz se generalu Steslju baje ne bo treba zagovarjati pred vojnim sodiščem. Steslju bo samo treba razložiti svoje odredbe in ukrepe med obleganjem kolegiju, v katerega so poklicani vsi višji generali in državni svetniki.

Car in padec Port Arturja.

Iz Berolina poročajo, da je car sprejel nepričakovano mirno vest o padcu Port Arturja ter dejal, da je bil že dolgo pripravljen na ta žalostni dogodek. Car je izrazil svoje zadovoljstvo, da so brambovci pokazali tako junaštvo ter so držali trdno toliko časa. Poslal je Steslju brzojavko, v kateri ga zagotavlja svojega zaupanja ter izraža željo, da bi ga kmalu rad videl pri sebi.

Iz Londona poročajo: Ruski častniki, ki so pripadali portarturski posadki, so silno presenečeni, ker je car na Stesljevo vprašanje, naj li dajo častno besedo, odgovoril tako hladno. Odločili so se, da ostanejo vojni ujetniki, ker se boje sicer, da ne bi bili zaprti.

Mirovno gibanje.

Iz Rima poročajo, da so cesar Viljem, cesar Franc Jožef in italijanski kralj carju svetovali, naj ne ovira mirovnega gibanja.

Eksplodizija v Port Arturju.

V Port Arturju je 10. t. m. eksplodirala neka mina. Ubilih je bilo 20 japonskih vojakov in dva konja.

Velikanski shod dunajskih katoličanov.

Dunaj, 9. januarja.

Nečuvno žaljenje katoliškega čustva in zasramovanje sv. evharistije je združilo katoličane v naši državi. Velikanska obrambena akcija katoličanov je presenetila liberalne in socialno-demokratske voditelje in njihovo časopisje. Pet tisoč katoličanov se je zbralo v ponedeljek v ljudski dvorani na magistratu, da dajo duška svoji ogorčenosti. Velikanska dvorana je bila do zadnjega kotička polna, več tisoč katoličanov je pa stalo zunaj, ker niso dobili prostora. Iz vseh avstrijskih dežel je došlo nad 750 pritrjevalnih brzojavk. Na shodu je bilo zastopano vse, kar čuti katoliško: od najvišjega plemiča vladarskega pokolenja do priproste delavca trpinca; svetna in redovna duhovščina.

Udeležence je pozdravil baron Wittinghoff-Schell. Baron Walterkirchen, član gosposke zbornice je govoril prvi v imenu pripravljavnega odbora za shod. Leta in leta, je rekel, smo pričeli, kako se psuje in zasramuje vse, kar je katoliško. V časopisju in v zbornici se je zasramovala armada in vladarska hiša. A neki učitelj se je drznil, da je v deželni zbornici psoval sv. evharistijo. Njegov zgled je posnemalo brezsrčno časopisje. In to se je zgodilo brez vsake kazni in državi, katere svoječasn vladar Rudolf Habsburški ni hotel več zasesti konja, ki je nosil sveto evharistijo, češ, da ni vreden več zasesti tega konja.

Baron Morsey je dokazal, da celo reformatorji niso bili edini v nauku glede sv. evharistije. Sedanji protestantski učenjaki obžalujejo, ker se je odpravila daritev svete maše, zakrament sv. izpovedi in redovi. Protestantje imajo dovolj dela doma. Katoličani smo brezpravni v katoliški Avstriji, kjer nas je 95 odstotkov. Katoličanstvo je zgodovinski temelj Avstrije. Celo cesar Jožef II. je ukazal vsakega, ki bi hotel odpasti od katoličanstva, izročiti osem dni župniku, in če bi se to ne pomagalo, pa norišnici. Körberjeva vlada je dala popolno prostost radikalcem, da si jih je pridobila, in ravno zato je tudi padla. Tudi boj proti nižjeavstrijskemu šolskemu zakonu nas uči, kako daleč smo prišli v katoliški Avstriji. Voditelji gibanja „Proč od Rima“ delajo z zgodovinskimi lažmi, o katerih je rekel celo Bismark, da so velikanske. A ob dunajskih zidovih so podlegli Turki in tudi novodobni nasprotniki katoličanstva ne bodo zavzeli Dunaja.

Nato je dvorni igralec Schreiner deklamiral pesem Eichertovo, v kateri poziva katoličane v obrambo sv. evharistije.

Poslanec dr. Porzer je rekel, da so nasprotniki vrgli krinke raz obraze in se ne bore več proti klerikalizmu, marveč proti katoliški cerkvi. Antisemitje v najhujšem boju nismo nikdar napadali židovske vere, marveč samo židovski vpliv na socialnem in gospodarskem polju. Nobena država v Evropi bi ne trpela takega gibanja, kakršno povzročajo v Avstriji prusaški in protestantski agitatorji. Poslali so nam jih, da pripravijo avstrijske nemške dežele za pruski želodec. Bismarck sam je nekdaj rekel: „V Avstriji je preveč katoličanov, ki bi nam preveč težili naš želodec.“ Čudno, da so

naši državniki tako brezskrbni in mirni namram temu gibanju, ki je še natihoma pospešuje. Zakaj prihajajo iz Nemčije pastori in ne gredo rajši spreobračat poganov? Grade protestantske cerkve, kjer ni protestantov, da bi ujeli katoličane. A naši vladni činitelji gledajo in trpe to z največjo hladnokrvnostjo. Ne vprašajo, če so protestantski pastori avstrijski državljani, dasi se to zahteva od vsakega katoliškega dušnega pastirja. Carinski uradi puste uvažati cele kupe našo vero zasramujočih knjižur. Če nas ne bo ščitila država, naj tudi ne zahteva davkov od nas. Katoličanov, ki vzdržujemo državo, ona ne ščiti, dasi hoče vplivati na volitev papežev, imenovati škofo in v svoji upravi oskrbovati cerkveno premoženje tako, da se usmili Bogu. Danes bodo igrali v gledališču igre, ki sramoti redovnike. Cenzura jo je prepovedala, a časopisje je nastopilo zanj in ministrstvo jo je dovolilo. Židje in protestantje smejo sami upravljati pokopališča in s tem denarjem grade svoje cerkve. Zadnji čas je bila napadena nerazdružljivost katoliškega zakona. Niti tega članka, kakor tudi ne onega o zasramovanju sv. evharistije ni državni pravnik zaplenil. Najbrže se je strinjal s članki in je bil celo povznan v službi.

Voditelj dunajskih kršč. soc. delavcev obč. svetnik Kunšak je pozval navzoče, če ne bo ščitila vlada kat. čuvstev, naj to store katoličani sami.

Dr. Lueger je rekel, da bi ne bilo nikdar prišlo tako daleč, če bi katoličani uporabljali zakone. Ne izpreminjati zakonov, marveč skrbeti za izvrševanje obstoječih zakonov. — Katoličani v Avstriji morajo z vztrajno agitacijo skrbeti, da pribere izgubljena mesta, ki bi jih ne bili nikdar izgubili, če bi bili katoličani delali pravočasno. Katoličani si moramo priboriti občinske zastope, deželne zbornice in končno državni zbor! Imeti moramo moč, ki bodo imeli pogum zastopati koristi katoličanov in ljudstva. — Nesmemo trpeti sednikov, ne uradnikov in tudi ne ministrstev, ki niso z nami in za katoliško ljudstvo. Sprejeta je bila z velikim navdušenjem resolucija, v kateri se obsoja nečuvno psovanje vladarske hiše katoliške vere, armade in bogokletstvo v časopisju.

Dr. Lueger ministrski predsednik.

„Reichspost“ priobčuje članek v katerem pravi, da se bo ob naraščajočem krščanskem gibanju javnost končno privadila na misel da postane dr. Lueger ministrski predsednik.

Avstrija potrebuje odločne krščanske in avstrijske vlade. Avstrijski katoličani morajo pri volitvah posnemati odločnost Dunajčanov in tudi v parlamentu bo potem drugače.

Mladočeški izvrševalni odbor

deželnih in državnih poslancev bo imel v soboto sejo, v katerem bo poročalo načelnništvo mladočeškega državnoborskega kluba o konferenci z ministrskim predsednikom in pa o stališču, katero naj zavzamejo mladočeški poslanci napram izpremembi v ministrstvu.

Avstrija zasede Makedonijo?

Londona „Times“ poroča iz Sofije: Trdi se, da se avstrijski častniki bolj zanimajo za priprave o zasedanju Makedonije, nego za varnost krščanskega prebivalstva. Gotovo je, da je mürzsteški načrt o izpremembah v Makedoniji mrtev. Nobena izprememba orožništva ne bo povzročila premembe razmer, to ne storila le izprememba uprave. Angleška bo ob priliki predložila svoje predloge.

Novi obrtni zakon.

Poslanec dr. Weiskirchner je naznanil svojim volivcem, da mu je ministrski predsednik baron Gautsch povedal, da resno misli predložiti zbornici v prihodnjem državnoborskem zasedanju novi obrtni zakon.

Zadeva dalmatinskega namestnika.

„Narodni List“ piše, da mora novi ministrski predsednik rešiti vprašanje glede dalmatinskega namestnika v zmislu soglasnega sklepa dalmatinskega deželnega zbora, predno se skliče še državni zbor, ker drugače ne bo ustavljena obstrukcija. — Čehi imajo pogodbo z Jugoslovani in brez njihovega dovoljenja ne smejo izpremeniti svoje taktike. Končno naglašajo list, da je Handlova zadeva častno vprašanje, ki mora biti prej ko slej rešena.

Dogodki na Ogrskem.

„Budapesti Hirlap“ poroča iz Sibinja, da je bil 10. t. m. shod zaupnikov rumunskih volitev. Sklenili so, da se Rumunci udeležijo volitev. Gr. F. Julij Andrasy je naslovil na volilce v Olacz Lutzki odprto pismo, v katerem naglašajo, da je v tem kraju

stanoval Frančišek Rakoczy, na katerega spominja vsak košček zemlje.

Košutovci v delegaciji.

Iz Budimpešte poročajo, da so Košutovci sklenili, da bodo letos sprejeli zastopstvo v delegaciji.

Češki list o položaju.

„Plzenski list“ poročajo iz čeških poslaniških krogov: „Ministrski predsednik baron Gautsch namerava ustanoviti stalni spravi odsek in na ta način izločiti iz državnega zbora bojna vprašanja med Čehi in Nemci. — To pomenja, da se bodo med ta vprašanja sprejela tudi taka, o katerih žele Čehi, da bi bila kmalu rešena in ki prav nič ne brigajo Nemcev. Na ta način se nas namerava presenetiti. Lahko se misli, da hoče novi ministrski predsednik na ta način storiti zbornico delozmožno. To pa ni nič drugega, kakor nadaljevanje Körberjeve politike, katere pa Čehi ne bodo nikdar podpirali.

Nemci in italijanska pravosodna fakulteta.

„Nemška narodna korespondenca“ ugovarja, da bi se italijansko vseučiliško vprašanje rešilo v zvezi z zahtevami za vseučilišče na Moravskem in pa z jugoslovanskim vseučiliščem. S premeščanjem italijanskega vseučilišča iz Inomesta se gre zgolj za izpremembo že obstoječega položaja, a slovanski zahtevi sta nov predmet, do katerega si še ni nihče pridobil pravic. Toda Italijani morajo odkloniti „junctim“ med slovanskimi in italijanskimi zahtevami. Če tega ne store, bodo na italijanskem vseučilišču v Trstu gotovo ustanovljene slovanske vzporednice, kar bi pa bilo Italijanom brez dvojbe še neprijetnejše kakor če se premesti sedanja pravoslovna fakulteta iz Inomesta v Trident ali Roveredo. Gautsch zastopa v tem vprašanju stališče, naj zbornica reši to vprašanje in bo zastopala prbedno, katero je v tej zadevi predložil Körber. Ker pa ni pričakovati, da bi bilo vprašanje rešeno povoljno in je pravoslovna fakulteta v Inomestu nemogoča, bo najbrže italijanska pravoslovna fakulteta premeščena v Roveredo.

Stavka rudarjev v Ruhrskem okrožju.

Stavka rudarjev v Ruhrskem okrožju se širi. Včeraj je stavkalo v Dortmundu več kakor 30 000 rudarjev. Na nekem shodu v Dortmundu so rudarji sklenili, dasi so to odsvetovali voditelji vseh delavskih strank, nadaljevati stavko. Skupno je stavkalo včeraj, 11. t. mes. 70 000 rudarjev. Danes, 12. t. mes. je v Essenu velevažni shod premozarjev, na katerem se bo odločilo, če se proglasi splošna stavka.

Dogodki na Ruskem.

„Daily Telegraph“ poroča, da pravosodni minister Muravjev ni mogel izposlovati, da bi njemu v prilog odstopil svoje poslaniško mesto knez Urusov. Na Dunaju ne more postati poslanik, ker je od svoje žene ločen in bo zato imenovan najbrže za poslanika v Atenah. Za pravosodnega ministra na Ruskem bo najbrže imenovan Manuhin. „Berl. Zig“ poroča iz Moskve, da so povzročili v Smolensku rezervniki take izgrede, da je moralo nastopiti proti njim aktivno vojaštvo. Baje je bilo ustreljenih 200 mož in več sto ranjenih. Neki polkovnik in več častnikov se je vsled teh dogodkov usmrtilo. Knez Mirski je carju vročil udanostno izjavo podgolovskega zemstva, v katerem se izraža zvestoba carju. Z ozirom na napade naglašajo izjava, da se bo dvignila vsa pravoslavna Rusija v obrambo samodržstva, najdražje dedščine Rusije, ki je temelj ruske moči in blagostanja na Ruskem. Car je rešil izjavo z opazko: „Odkritosrčno se zahvaljujem za dobro mišljenje.“

Strojevodja brzovlaka je na črti med Varšavo in Kališčem zapazil na mostu pred postajo Serahe sumljivo stvar na tiru in je ustavil vlak. Pri preisku so dognali, da je bila položena na tir dinamitna bomba.

Berolinski „Lokalanzeiger“ poroča iz Berna: Tu se je ustanovila ruska dijaška zveza, ki hoče z silo odpraviti vero in vlado.

Combes pred padcem.

Vse pariško časopisje soglašajo, da pomenja izvolitev Doumerja za predsednika zbornice resen poraz Combovega ministrstva.

Mednarodna konferenca o delavskem varstvu.

Svicaški zvezni svet je razposlal okrožnico na diplomatske zastopnike Nemčije, Avstro-Ogrske, Belgije, Danske, Španske, Francoske, Italije, Luksemburške, Nizozemske, Portugalske, Rumunije, Srbije in Švedsko-Norveške, v kateri jih vabi na udeležbo pri konferenci, ki se bo bavila z vprašanji o delavskem varstvu.

Nemški državni zbor

je v drugem branju brez debate odobril proračun. Nato se je pričela razprava o izro-

čitvi hudodelcev med posameznimi državami.

Razmere med Nemčijo in Angleško.

Poročila iz Kolina potrjujejo, da so bile razmere med Angleško in Nemčijo po dogodku v Hullu res jako napete. Ko je namreč Angleška hotela zabraniti nadaljno plovbo ruskega brodovlja iz Cadixa, sta nemški in francoski poslanik izjavila, da ne bosta nikakor trpela, da bi Angleška zadržala rusko brodovlje med vožnjo v vzhodno Azijo.

Ministrska kriza na Danskem.

Danski kralj je sprejel 11. t. m. demisijo ministrstva. Prihodnje ministrstvo bo najbrže sestavil naučni minister Christensen.

Nepokornost srbskih častnikov.

Veliko srbskih častnikov noče izvršiti določil kraljevega ukaza, po katerem bi morali na redovih belega orla in svetega Save odstraniti črki M. O. (Milan Obrenović) in jih nadomestiti z letnico 1882, ozir. 1883. Zaradi te nepokorščine je mnogo srbskih častnikov v preiskavi. V kratkem bo izšel kraljev ukaz, po katerem se bo prepovedalo nositi znake Takovega reda, katerega je ustanovil Milan.

Beg Veličkovića.

Belgrad, 9. jan.

Mnogo so listi pisali o begu Veličkoviću iz Beograda. Ker ne odgovarja vse istini, vam tu podajem objektivno poročilo.

Oholo obnašanje zarotnikov, ki so umorili Aleksandra in Drago, je povzročilo mnogo nevolje. To je dalo pogum Ž vojnu Veličkoviću, neznanemu advokatu, kateri je bil prej policijski pisar, in Savi Sibaliću, bivšemu učitelju, sicer čisto nesposobnemu človeku, da sta ustanovila lista „Opozicija“ in „Narodni list“, v katerih sta Petrovo vlado napadala s klevetami, ne pa s pametno kritiko Veličkovića in Šibančta živela oba od Aleksandra in Drage: prvi je bil prav v Dragini službi, drugi je dobival plačo iz dispozicijskega zaklada. Njuna lista sta bila brez ugleda.

A zarotniki, kot pravi reakcionarci in teroristi so hoteli lista uničiti. Poklicali so na dvoboj Veličkovića, kateri je pa iz strahu pobegnil v Zemun. Zdaj je šla zarotnikom na roko policija, ki je konfiscirala številko za številko „Opozicije“ in „Narod. lista“. Ker je to postopanje policije protipostavno, je srbska javnost, vkljub temu, da prezira imenovana lista, obsojala ravnanje policije.

Zdaj so pa zarotniki sklenili, da se operejo in „apelirajo na narod“. Sklicali so za 1. jan. javen shod, da se na njem določijo koraki, ki jih je treba storiti proti „Opoziciji“ in „Narod. listu“. A ta stranka je pa tudi sklicala protishod na prvi dan januarja.

Občinstvo je pokazalo ta dan, kako sodi o tem sporu: Na shod imenovanih listov ni prišel nihče, na shod zarotnikov je pa došla množica, ki je sklicatelje izžvižgala in vrgla z zborovališča. S tem je občinstvo pokazalo, da Veličkovića in Šibančta prezira, a tudi ne mara vpliva zarotnikov na politiko.

Da bi se bilo s tiskarskim osebjem pri „Opoziciji“ in „Narod. listu“ slabše postopalo, ni res, ker ti so v delavski organizaciji in nimajo z imenovanimi listoma nič skupnega.

Štajerske novice.

Štajerski deželni zbor je včeraj nadajeval proračunsko razpravo. Postavko o podpori tobolskem kopalšču je zbornica odobrila. Pri postavki o pokritju primanjkljaja, ki znaša 11.040.834 kron, je predlagal poročevalec grf. Stürgkh, naj se 646.650 K dovoli iz leta 1903. dovoljenega 12 milijonskega deželnega posojila; od užitninskega davka na vino, meso, vinski in sadni mošt se naj pobira 10% dež. doklada, ki bo dala z izredno doklado v Gradcu skupno 26 000 K. V pokritje še ostalega primanjkljaja 10 096 800 K naj se pobira 50% naklada na zemljiški davek in na druge davke, kar bi dalo 1.140.963 K, ozir. 806 939 K, 2.555.048 K se bo pa dobilo iz državnih prispevkov iz direkt. oseb. davka in iz davkov na žganje in dež. doklad na pivo. Dež. odboru se naroča, da prouči, kako dobiti novih virov za deželne dohodke, zlasti naj obrne svojo pozornost na obdavčenje vodnih močij in pa na predmete razkošja. V imenu Slovencev je izjavil posl. dr. Ploj, da bodo slovenski poslanci glasovali proti pokritju, ker ne zaupajo dež. odboru in ker je deželna davčna tehnika nezdrava. Že danes protestira, ker bo zopet potrebno kmalu zvišanje deželnih doklad. Izpremeniti se mora popolnoma deželno obdavčenje. Končno predlaga: Deželnemu odboru se naroča, naj temeljito prouči izpremembo načina deželnih davkov in naj vpliva na vlado, da pospeši

rešitev vprašanja glede zboljšanja deželnih financ. Zbornica je odobrila postavko o pokritju, a tudi predlog dr. Ploja. Proti pokritju so glasovali samo slovenski poslanci. Poslanec grof Stürgh je poročal o stanju deželnega premoženja l. 1903, ki je znašalo 15.932.557,72 K in se znižalo za 815.111 K 65 h. Grof Lambert je predlagal, naj se ustanovi slovenska kmetijska šola za enoletnim tečajem; nadalje se naroči deželnemu odboru, da prouči vprašanje o praktičnih tečajih v živinoreji in mlekarstvu. Poslanec Robič predlaga, naj se deželnemu odboru naroči, da v prihodnjem zasedanju o tem poroča in stavi določne predloge. Sprejeto. Občini Marjino Celje so končno dovolili 15.000 kron brezobrestnega dež. posojila za napravo vodovoda.

š **Zblaznel** je v Mariboru mesarski mojster Herman Konradi. — V Studencih je zblaznel klobučarski pomočnik Mihael Juz.

š **Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vranskem** si je na zadnjem obnem zboru izvolila sledeči odbor: Načelnik č. g. župnik V. Gršak, podnačelnik c. kr. notar gosp. M. Jezovšek, tajnik pos. in obč. tajnik Fr. Kolšek, namestnik nadučitelj g. S. Meglič, blagajnik kapelan g. Fr. Gartner, namestnik učitelj g. Ivan Jakše. — K. s. izobraževalno društvo na Vranskem priredi svoj občni zbor v nedeljo, 15. t. m. ob 3 uri pop. v društvenih prostorih K. ob. in udeležbi vabi odbor.

š **Tvrška Ogrisev v Mariboru** bankerotna. Ena največjih nemških tvrdk v Mariboru Ogrisev, ki deluje v Mariboru že 50 let, bo v par tednih naznanila svojo likvidacijo. Naj bi štajerski Slovenci, ki so imeli s to tvrdko kupčijske zveze, stopili sedaj v zvezo s kako slovensko tvrdko.

š **Umrli** je pri celjski davkarji pisarniški pomočnik g. Jerše.

z našimi petimi v žreb, dočim bi trije liberalni preostali z 12 glasovi v manjšini.

Trst — Ljubljana. Vseučiliško vprašanje so začeli žal mešati čisto po nepotrebnem. Prvi škodljivci so bili liberalci, ko so akcijo „Slovanske zveze“ in njen dogovor s Cehi smešili ter celo skrbeli, da so nemški listi vso stvar bagatelizirali. Zdaj pa je prišla „Edinost“, ki pravi, da ne sme biti vseučilišče v Ljubljani, ampak da mora imeti vseučilišče v Trstu slovenske paralele. Tržaški list je nastopil naravnost proti nam, pravi, da kar smo pisali mi, je le mnenje kranjskih „klerikalcev“ in zahteva kar vseslovanski shod, ki se bo po mnenju „Edinosti“ izrekel za Trst proti Ljubljani. Mi se danes ne spuščamo v vprašanje, ali je sedaj v Trstu sploh mogoče kako vseučilišče doseči. Le to pa lahko prav za gotovo povemo „Edinosti“: Ako bi se sklical vseslovenski shod, bi se gotovo deset let izjavilo za slovensko vseučilišče v Ljubljani, ne pa za paralele v Trstu. Saj se je zdaj tudi samo edino le v tem zmislu govorilo na shodih in sklepalo v množestvenih resolucijah. Stvar je jasna in dognana: Slovenci hočejo vseučilišče v Ljubljani!

Osebnosti. Imenovan je gosp. dr. Walter Smit za kustosa deželnega muzeja kranjskega. Imenovan je oficijal g. Viktor Hrašovec, dosednji predstojnik računskega urada v skladišču c. kr. državnih železnic v Ljubljani, za načelnika c. kr. železniškega obratnega urada istotam, in pristav gospod Ivan Presker, bivši postajenačelnik v Kočevju, za blagajnika pri c. kr. železniškem obratnem uradu v Ljubljani.

Slepa strast. Iz Gradca se nam piše: Z velikim, a obžalovanja vrednim zadovoljstvom je poročala „Domovina“ izmišljeno dejstvo, da so se „Taborjani“ pri zadnji slavnosti v celjskem „Nar. domu“ takoj odstranili, ko sta prisledla k dijaški mizi dva „Zarjana“, češ, s tem so storili veliko narodno dolžnost (!?) ter rešili slovenski štajer gotove pogube. Resnici na ljubo moramo povedati, da so se istinito društveniki, katerim je v družbi srednješolcev in „Zarjanov“ najbrže radi ostrih pogledov in opazk nekega visokega gospoda „Triglavana“ postajalo vroče, odstranili, a šele po preteku dobre pol ure. Mi jim tega veselja nočemo kaliti, obžalujemo pa, da se društvo, katerega program je baje tako radikalna, da „ne gleda ne na levo, ne na desno“, divi in radosti nad res žalostnim dejstvom, da se sramuje Slovenec Slovenca brata.

— **Nova vas.** Novo ureditev vasi so dobili pri D. M. v Polju po prizadevanju gg. župnika in župana. Od vasi Slape, Vevče in Studenc se je izločilo več hiš okoli župniške cerkve ter se ustanovila vas z imenom „D. M. Polje“.

— **„Slovensko čebelarstvo društvo za Kranjsko“** priredi v nedeljo, 15. jan. predavanje v Litiji v gostilni „Pri pošti“. Začetek ob 4. uri popoldne. Predavala bo: gosp. Anton Jarc, župnik na Savi in A. Bukovič.

— **Nagrada** 52 K 50 h je dobil posestnikov sin Franc Hrovat iz Hruševca, ki je rešil Alojzije Končiča iz vode.

— **Cesar na Reki.** Cuje se, da bo cesar Fran Jožef I. iz Münstera, kjer se sedaj mudi, odpotoval na Reko ter obiskal bolnega nadvojvodo Jožefa. Danes popoldne smo dobili poročilo, da je preteklo noč nadvojvoda Jožef jako nemirno preživel.

— **25letnico** bo v kratkem praznovala češka „Osrednja šolska Matica“.

— **Prodaja tobaka v Avstriji.** Kakor naznanja finančno ministrstvo, se je leta 1903 prodalo v Avstriji za 221.700.000 kron tobaka, smodk in svačič, za 5.190.000 kron več, kakor leta 1902. Kadenje je zlasti napredovalo v Galiciji, Dalmaciji in na Kranjskem.

— **Detomor.** Dne 10. t. m. je počila 23letna A. o. z. Sinigoi iz Dornberga v ulici Formica št. 5 nezakonsko žensko dete, katero je nesla iz hiše ter vrgla čez zid. Dete je obviselo na grmčevju.

— **Premeteni goljuf.** Mile Dragičič, doma v Prebudiču na Hrvaškem, sedaj delavec pri karavanskem predoru v Bohinju, je na zelo premeten način ogoljufal stranki Ano Tolazzi in Petra Mauriča v Bohinju. Izvabil je od nju na imena drugih različne jestvine in pijače. Ker se je pa le preveč nabrale, se je zdelo obema strankama malo čudno, ker ni bilo denarja od nobene strani. Ko sta obe stranki naznanili celo stvar oro-

nikom, je Mile Dragičič izginil. Potikal se je pod tujim imenom in s tujo poselsko knjižico še dalje časa po radoljskem okraju, dokler ga ni zagrabila roka pravice. Ogoljufal je obe stranki za znesek blizu 200 kron.

— **Čigav je pes?** Dne 5. t. m. je orožništvo v Senožecah ustavilo dva potnika in sicer nekega Berčiča iz Skofje Loke in nekega Rudolfa Merva, ki sta peljala seboj lepega lovskega psa, katerega sta najbrže kje ukradla. Pes je precej velik, dobro rejen, rjave barve in ima sivo-bele lise. Na glavi pa ima skoro do nosu segajočo sivo belkasto liso. Lastnik ga dobi pri občinskem uradu v Senožecah.

— **Iz Kandije** pri Rudolfovem se nam poroča: V torek smo pokopali najstarejšega Kandijanca mizarja g. Pelkota. Bil je mirnega značaja in splošno spoštovan, o čemer je pričalo tudi obilno spremstvo ob pogrebu. N. v m. p.!

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda na Jesenicah** je imela v nedeljo, dne 8. t. m. svoj občni zbor v „Sokolovih“ telovadnici. Po kratkem poročilu g. Zabrata in blagajnika g. J. Zabuškova se volita na predlog g. E. Guština za računskega pregledovalca gg. Fran Fabinc in Lovro Humer. Nato se je izvolil nov odbor in sicer sledeče: gg. dr. Fran Kogoj, predsednik; Ivan Legat, podpredsednik; Fran Fabinc, tajnik; Lovro Humer, blagajnik; Emil Guštin, Jakob Mesar in Štefan Podpac odborniki.

— **V svečarni g. Jerneja Koparča** v Gorici je začelo goreti. Požarna bramba je ukrotila ogenj, ki je že grozil tudi sosednjim poslopjem.

— **Nevarno je obolel** dež. poslanec g. Anton Ulm Nabaja se v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji, kjer so ga operirali na glavi.

— **Za dekanijo Leskovec** bode konferenca dne 25. t. mes. v Boštanju.

— **Cesarsko sliko pomazali.** V soboto zjutraj so zapazili na goriskem gimnaziju, da je slika na hodniku, (Tu felix Austria, nube!) predstavljajoča poroko v avstrijski hiši, pomazana s črnim. Kdo je to storil, se ne ve, in kakor čujemo, se tudi nič posebno ne preiskuje. V petek zjutraj pa je bilo pisano z velikimi črnimi črkami po gimnazijskem poslopju: Abbasso le scuole tedesche!

— **Tečaj za šivilje**, po inicijativi društva za pospeševanje obrti, prične v Gorici dne 1. febr. t. l.

— **Ogenj.** Dne 8. t. mes. opoldne je nastal ogenj pri posestniku Ivanu Boranu na Dvoru pri Žužemberku. Pogorel je skedenj do tal z vso spravljeno krmo. Govejo živino so komaj rešili, zgorela pa sta dva prašiča. Pogorelec je bil zavarovan za 600 kron, škoda pa je mnogo večja. Nevarnost za sosedna poslopja je bila velika, a gasilno društvo iz Žužemberka je hitro prišlo na pomoč ter omejilo požar. — Županstvo na Dvoru v imenu cele vasi in pogorelca izreka zahvalo vsem, ki so z neumornim delom zabranili večjo škodo.

— **Na Igu** je po kratki bolezni umrl za pljučnico 70letni zelo osiroteli I. Grosman, po domače Kozinov Jože, znani izjanski izvošček. Bil je sin jako premožnega očeta.

— **Desno nogo** so odrezali zdravnik znanemu dunajskemu časnikarju g. Jožefu Grafu, ki je pa toliko okrevljal, da se more gibati po sobi.

— **Drag par volov.** V Št. Andražu je prodal Lavrencij Nanut Antonu Marušiču par volov za 1314 K. Take cene za par volov doslej še ni bilo v Sent Andrežu.

— **Izseljevanje.** Severoameriškega Lloydja brzoparnik „Kronprinz Wilhelm“ je dne 10. t. m. ob 6. uri popoldne srečno dospel v New York. Zastopnik tega parobrodnega društva v Ljubljani je g. Edvard Tavčar v Kolodvorskih ulicah št. 35.

— **Z milijonarko se je poročil.** Iz Londona poročajo, da se je avstro-ogrski podkonzul dr. Ivan Schwegler, nečak poslanca Schwegla poročil z milijonarko gđ. Smith, katere rodbina je ena najbogatejših v Brooklyn New Yorku. Dr. Schwegler je bil nedavno prestavljen v Kapstadt.

Ljubljanske novice.

Ij **Poročena** sta bila danes dopoldne v stolnici gosp. Mihael Gregorec, uradnik pri banki „Slaviji“ in gđ. Stefanija Susteršič.

Ij **Repertoar slovenskega gledališča.** Ker je več članov in članic slovenske opere obbolelo, odpade današnja predstava opere „Mignon“ in ne bo sploh nobene predstave. V nedeljo popoldne „Charleyeva teta“; zvečer tretjič izvirna narodna pripovedka „Martin Krpan“. Prihodnji teden gostuje g. Andrija Fijan in sicer dva večera zapored.

Ij **Umrli** je usmiljenka Agata Katarina Wipplinger, stara 72 let. V Japeljevih ulicah št. 2 je umrla Marija Schön, stara 75 let.

Ij **Predavanje** „Slov. kršč. soc. zveze“ v torek zvečer je bilo jako dobro obiskano, kakor vedno, kadar predava g. dr. Krek. G. predavatelj je v petdeseturnem govoru razlagal pomen tujk, koje pogostoma čitamo v knjigah in v časopisju. Zlasti zanimivo je bilo, ko je gospod profesor pozval navzoče, naj nanj stavijo vprašanja o pomenu tujk, kojih pomen posamezniku ni znan. Končno je g. doktor pristavil, da je pripravljen imeti posebno predavanje, na kojem bi reševal „uganje“, koje bi mu stavili zborovalci v obliki manj znanih tujk. Splošna želja udeležencev po predavanju je bila, naj bi gospod doktor storil še prihodnji torek in osnula se je med udeleženci cela zarota, kako spraviti s kako tujko gospoda profesorja v zadrego, kar bo pa pri znani vsestranski zmožnosti g. profesorja ostalo najbrže le pobožna želja!

Ij **Pred policajem ga je bilo sram.** Jožef Kocijančič, bčarski pomočnik v Ljubljani je zahajal v Čaksovo gostilno. Nekoč je porabil to priliko, da je tamošnji natakarici iz nezaprtega predala izmaknil torbico z denarjem in nekaj finih smodk v skupni vrednosti 104 K 12 vin. Kocijančič pravi, da je to le iz šale naredil, da je imel namen vse nazaj dati, a ga je bilo pred poklicanim stražnikom sram to storiti. Pri telesni preiskavi so našli pri njem tudi ključke od blagajne, kateri so bili last tukajšnjega trgovca Umeka, pri katerem je za pomočnika služil. Umek pravi, da mu je najmanj 160 K izmaknil iz blagajne. Obdolženec se je le za 20 K udal. Sodišče ga je obsodilo na 4 mesece težke ječe.

Ij **Zdravniške vesti.** Ljubljansko bolnico zapustila gg. sekundarija dr. Pavel Kanc in dr. Josip Stojce. Prvi prevzame mesto okrožnega zdravnika v Vipavi, drugi pa odide na dunajsko kliniko, da se specializira v kirurški stroki.

Ij **Tridesetletnico**, odkar je vstopil v tuk. c. kr. glavno tobačno tovarno, je obhajal včeraj delovodja gosp. Ignacij Habicht, ki je v tovarni, ne da bi trpela disciplina, zaradi svojega koncilijantnega nastopa vsestransko priljubljen. Želimo, da bi zdrav in krepak dočakal še 40letnico svojega službovanja.

Ij **Društvo „Pravnik“** ima občni zbor 23. t. m. ob 8. uri zvečer „Pri roži“.

Ij **Mleka je bil ježen.** Dne 6. t. m. zjutraj je prišel neki tat na Cojzovo cesto pred Jebračinovo prodajalno, kjer sta bili popustili mlekarici Karolinia Erjavčeva iz Dravclj in Josipina Strukljeva iz Rudnika svoja mlekarska vozička in ukradel prvi za 62 v., drugi pa za 2 K 80 v. mleka.

Ij **Deželna vinska klet.** Pri sinočnji vinski pokušnji smo opazili tudi mnogo tujih obiskovalcev, ki so se jako zanimali za razstavljen vina ter za imena razstavljalcev-producentov v svrhu nakupa njihovih vin.

Ij **Koncert društvene godbe**, kateri se je vršil včeraj v kavarni „Evropa“ je zopet pokazal, koliko simpatij uživa domača društvena godba. Kavarna je bila do zadnjega kotička napolnjena, tudi postrežba je bila v vsem oziru hvale vredna.

Ij **Na božjo pot so se podali.** Janez Primo posestnik iz trebanskega okraja je že dalje časa koval naklepe, kako bi svojega sina Karola spravil v Ameriko ter ga odtegnil vojaški službi. Tako se je domnil njegov sin z drugimi vaščanskimi sinovi iti v Ameriko in sicer tako, da bodo rekli, da gredo na božjo pot. Zbralo se jih osem in hajd proti Ljubljani in potem na Brezje Ali v Ljubljani so bili ustavljeni in ker so pri preiskavi našli pri njih potne listke za v Ameriko so bili vsi skupaj aretovani in stari Janez Primo je moral s svojim sinom in drugimi ne na božjo pot, ampak v zapor.

Ij **Pleskarska zadruga.** Dne 11. t. m. je bilo odvzeto pohištvo in drugo imetje pleskarske zadruge upravi njenega dosedanjega načelnika g. Fr. Barage in se je izročilo v oskrbo združnemu podnačelniku g. H. Eberl.

Ij **Najdene in izgubljene reči.** Frančiška Labernik je izgubila dne 6. t. m. od Siške do Slomškovi ulic denarnico s 30 kronami. — Ljudmila Praprotnik je našla denarnico z manjšo svoto denarja. Najden je tudi črn suknjič, vreden 5 K in hranilnična knjižica z večjo vlogo. — Na južnem kolodvoru je bila izgubljena, oziroma najdena usnjata deza za svačice, palica, dva dežnika in rokavice.

Razne stvari.

Najnovejše.

Dvanajst oseb utonilo. V Halle na Nemškem je utonilo dvanajst oseb, ki so drsle na ledu. — Skalovje se je utrgalo. Zapadno od Margaretinega zaliva se je od obali utrgala ogromna masa

Zadnji čas za obnovitev naročnine!

Samo ta teden še

dobé list tudi tisti, ki še niso plačali naročnine za l. 1905. Potem ga ustavimo brez izjeme vsem, ki do tedaj niso poravnali naročnine.

Upravništvo, Slovenca'.

Dnevne novice.

„**Bogoljuba**“ 1. številka se je zaradi neke neljube zmote za en dan zakasnela. Naj blagovele oprostiti, kjer ga to pot ne bodo dobili do nedelje. Skrbelo se bo, da se to ne bo več zgodilo.

Sijajna zmaga v Kamniku. V Kamniku je bila včeraj ob pol 4. uri popoldne po znani duhoviti razsodbi deželne vlade občinska volitev za tri izžrebane katoliško-narodne, oziroma tri liberalne odbornike in vseh namestnikov v II. razredu nova volitev. Katoliško-narodna stranka je zmagala s 15 proti 12 liberalnim glasovom, navzlic skrajnemu liberalnemu naporu. Z liberalci je volil tudi trgovec g. Skala, ki se sploh doslej nikdar ni udeleževal volitev; graščak Galle se je pripeljal s stirske njim na pomoč, barona Apfalterna pa je to pot nadomestoval njegov oskrbnik. Disciplina naših mož je bila vzorna in njihov pogum junašk. Slava jim! G. Andrej Albrecht, ki se je pa smel poslužiti le polovične volivne pravice, je temeljito dokazal phil. dr. Andreju grofu Schaffgotschu, da je 12+1=13. S tem argumentom je pa gosp. Albrecht tudi phil. dr. Anreju grofu Schaffgotschu pojasnil, da bi z njegovim glasovanjem dne 19. novembra 1904 trije izvoljeni liberalni odborniki ne bili izvoljeni in bi bili prišli ti trije

skalovja ter padla v morje, katerega teža se ceni na četrto milijona tonelov. — Amerika se brani židov. V zadnjih petih mesecih je dospelo v New York 75 160 ruskih židov. Na podlagi stroge izvršitve zakona o naseljevanju ni bilo mnogo teh naseljencev sprejetih, ker so dešli v Ameriko s tujo podporo. — Syvetonova soproga toži ameriško zavarovalno društvo za 180.000 frankov, katere ji družba noče izplačati — Dinamitno bombo je položil nekdo na železniški tir med Varšavo Kalizs. Mašinist brzovlaka je sumljivi predmet na železniškem tiru opazil in ustavil vlak. — Tri otroke obesil. Trgovca Modersky, ki je živel v prepripi s svojo soprogo, je obesil tri svoje otroke in potem še samega sebe. Njega so rešili.

Kako je bilo v Port Arturju zadnje tedne pred kapitulacijo.

Kitajci, lastniki džunk, opisujejo življenje v Port Arturju v zadnjih tednih tako:

„Hiše so vsled neprestanega bombardiranja močno poškodovane, razrušene, popraviljanje močno poškodovanih ladij je vsled pomanjkanja delavcev in inženirjev nemožno. Delo v dokih je popolnoma ustavljeno. Mrličke pokopavajo kitajski „Kuli“, a ti ne morejo zmagovati svojega dela; mnogo trupel leži nepokopanih in jih žro psi. Posadka dobiva le črnega kruha in vode za vsakdanji življenjski zelenjavni ni nikake, meso konj in psov uživa se kakor posebna delikatesa, vreča moke stane 18 rubljev. Ljudje podirajo hiše, da morejo rabiti ta les za kurjavo. Tri hospitalne ladje so se pogrez-nile, ne da bi bili mogli rešiti bolnike, ki so se nahajali na njih.“

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst, 12. jan. Dopisniku „Piccola“ je rekel dr. Kramar: Svoje stališče glede italijanske univerze moramo uravnati sporazumno z Jugoslovani, ki so naša zavezniki. Bilo bi izdajstvo od naše strani, če ne bi postopali v tem solidarno z njimi. Da se rešita skupno italijansko in slovensko vseučiliško vprašanje, je pravično. Bili smo vedno posredovanci med Jugoslovani in Italijani. Tudi če zdaj ne bi bilo dogovora, bi pa vendar morali podpirati zahteve svojih narodnih sorodnikov.

Dunaj, 12. januarja. Na tukajšnji borzi so bile danes razširjene vesti o atentatu na carja. Te vesti so le borzni mane-ver, ker se hoče neugodno vplivati na novo rusko posojilo, ki se danes oddaja na berlinski borzi.

Dunaj, 12. jan. Tržaški ces. namestnik Hohenlohe se mudi tu.

Dunaj, 12. jan. List „Zeit“ poroča, da se bodo letos vršile na Tirolskem vojaške vaje v mnogo večem obsegu nego druga leta, kar se stavlja v zvezo, kakor se zagotavlja iz zanesljivega vira, s položajem sedanje politike.

Rim, 12. jan. Minister zunanjih zadev Tittoni je ozdravel.

Tokio, 12. jan. (K. u.) Japonski častniki, ki preizkušajo ruske ladje v Port Arturju poročajo o treh potopljenih križaricah, o katerih pa še ni natančnega znanega. — „Ziljak“ leži v zahodni luki potopljen. Jam-bore je videti iz vode. „Razbojnik“ leži v bližini svetilnika. Rusi so ga sami potopili. Neko drugo ladjo so v zahodni luki uničili granate. — Dalje so potopljene tri lovilec torpedov. Dva druga lovilca torpe-dov je uničil ogenj, nekaj torpedov topničaric leži 1000 metrov oddaljenih. Dva lovilca torpedov še iščejo.

Peterburg, 12. januarja. Skrydlov je pred svojim odhodom iz Vladivostoka govoril na sestanku častnikov ter dejal, da stoji Vladivostok pred važnimi dogodki. Naj bi tudi brambovci Vladivostoka, ako mu bo treba brambce, pokazali tako junaštvo, kot brambovci Port Arturja.

Petrograd, 12. januarja. Ruski listi pišejo, da bi bilo mogoče še dva meseca držati Port Artur, in da generali Smirnov, Fok in Gorbatovski zato niso hoteli častne besede, da se več ne vojskujejo proti Japoncem, ker se je kapitulacija sklenila proti njihovi volji.

Peterburg, 12. januarja. V vladnih krogih se jako čudijo vestem, da bi Rusija

po padcu Port Arturja rada sklenila mir. Res je na Ruskem stranka, ki je proti vojski, a vladni krogi, pred vsem pa car, so odločno za nadaljevanje vojske. Rusija hoče najprej nasuhem priboriti zmago. Roždestven-skega brodogovje se ne vrne, a plulo bo počasneje ter čakalo tretjega brodogovja, s katerim se bo združilo. Rusi so prepričani, da bodo Ja-ponci poizkušali blokirati Vladivostok in da bodo napadli tudi Sahalin, zato je treba, da nastopi močno rusko brodogovje.

Pariz, 12. jan. Vse novine soglašajo, da pomenja izvolitev Doumerja predsednikom zbornice resen poraz za Combovo mini-strstvo. Več opozicionalnih listov je mnenja, da, ako bi Combes iz izvolitve Doumerjeve izvajal tozadevne posledice, bi moral že danes dati svojo ostavko.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 3062 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
11	9. zveč.	742.8	0.2	sl. jzah.	jasno	0.0
12	7. zjutr.	740.2	-5.6	sr. sever	„	„
	2. pop.	737.7	7.6	p. n. jzah.	„	„

Srednja včerašnja temp. -0.7°, norm. -2.6°.

Dunajska borza

dne 11. prosinca.

Skupna 4% konv. renta, maj-nov.	100.20
Skupna 4% konv. renta, jan.-julij	100.20
Skupna 4 2/2% pap. renta, feb.-avg.	100.35
Skupna 4 2/2% sreb. renta, april- okt.	100.35
Avstrijska zlata renta	119.50
Avstrijska krona renta 4%	100.30
Avstrijska invest. renta 3 1/2%	91.70
Ogrska zlata renta 4%	118.75
Ogrska krona renta 4%	98.40
Ogrska invest. renta 3 1/2%	89.35
Delnice avstro-ogrske banke	16.29
Kreditne delnice	679.60
London vista	240.05
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117.47 1/2
20 mark	23.51
20 frankov	19.10
Italijanski bankovci	95.45
Cekini	11.32

Mlada gospodična

iz dobre hiše, večša slov. in nemškega jezika se sprejme v trgovino. Prednost imajo že prejšnjo službo. Kje, pove upravnistvo tega lista. 57 3-1

Vabilo

na

XIII. redni občni zbor

Vzajemno podpornega društva

registr. zadruga z omejenim jamstvom, kateri bode
dné 25. jan. 1905 ob 5. uri pop. v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Odobrenje zapisnika XII. rednega občnega zbora dne 19. februarja 1904.
3. Volitev dveh overovalcev zapisnika XIII. občnega zbora.
4. Poročilo o računskem zaključku za l. 1904.
5. Dopolnilna volitev članov ravnateljstva
6. Volitev peterih članov nadzorovalnega sveta in dveh namestnikov.
7. Slučajnosti.

V Ljubljani, 12. januarja 1905.

Ravnateljstvo.

Opomba: Občni zbor je le tedaj sklepčen, ako se istega udeležijo deseti del članov. Ako bi se jih ne udeležilo zadostno število, se vrši drugi občni zbor na podlagi § 27. društvenih pravil dné 19. februarja 1905 z istim sporedom, ob isti uri in na istem kraju. 56 1-1

Gostilna na Laverci

se 1. sušca t. l. pod zelo ugodnimi pogoji odda na račun oženjeni spretni gostilničarki, katere soproga ima lahko službo v Ljubljani. — Ponudbe sprejema in natančnejša pojasnila daje Karol Lenče, posestnik in vinski trgovec na Laverci pri Ljubljani.

44 6-4

Ciril-Methodove biškote

zahtevajte slovenski rodoljubi v vsaki prodajalni in pekarni. Ti piškoti so najboljši.

Naročila sprejema družina založnik B. H. Škerl, Sv. Ivan pri Trstu.

2132 10-10

Proda se

prostevoljno na Spodnjem Štajarskem se nahajajoča, dobro idoča čez 70 let stara

usnjarija

z zalogo blaga vred.

K isti spadajoča poslopja so močno zidana in dobro ohranjena; krog odjemalcev je veliki; usnjarija je od železnice in pošte oddaljena 5 minut, leži pri farni cerkvi in blizu šole; z usnjarijo je tudi združena prodaja drobnega špeceriljskega blaga.

Naslov pove upravnistvo Slovenca!

Uedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbi morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

1059 100-60

Rudolfu Weber,

urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20, nasproti kavarne „Europa“, v hiši gospoda Kribarja.

Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

Ernest Hammerschmidta nasledniki

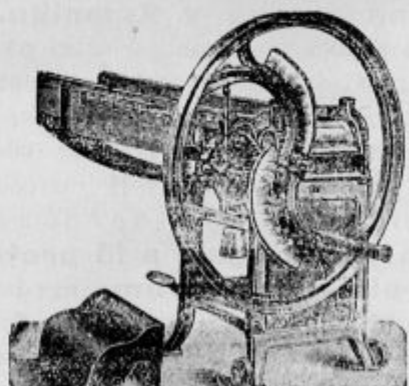
Madile Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin,

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Velika zaloga poljedelskih strojev in orodja.

Nizke cene!

Patent

Hatschek

Škrilj-Eternit

(zakonito zajamčeno oznamenilo za asbestni cementni škrilj.)

Najboljša streha sedanjosti.

Varna pred ognjem in viharji, ključuje vsem vremenskim vplivom, ne potrebuje poprav, je lahka, lična in ceno.

Eternit tovarne LUDWIG HATSCHKE

Najdalekosežneje poročstvo.

Vöcklabruck

Dunaj

Budimpešta

Myerger-Uyfalú

Spricavala prve vrste.

Gor. Avstrijsko.

IX/1,

Berggasse 11.

Andrassystrasse 33.

Ogrsko.

Zahtevajte vzorce in prospekte.

Glavno zastopstvo za južne pokrajine: Delniška družba tvornice portlant cementa VODJE v Trstu, via Geppa 2

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.